

TUCHTCOMMISSIE BETAALD VOETBAL

KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND

1. Het verloop van de procedure

Per e-mailbericht d.d. 16 maart jl. is FC Den Bosch in staat van beschuldiging gesteld op grond van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal, hierna 'RTBV', voor wanordelijkheden door aanhang van FC Den Bosch tijdens de wedstrijd FC Den Bosch – AFC Ajax d.d. 11 januari 2023, te weten het afsteken van vuurwerk bij aanvang van de wedstrijd en/of het gooien van bekertjes met vloeistoffen/voorwerpen op het speelveld en/of naar spelers van AFC Ajax.

De Aanklager Betaald Voetbal, hierna 'de Aanklager', heeft FC Den Bosch een schikkingsvoorstel aangeboden, inhoudende:

- De betaling van een geldboete van 5.000 (vijfduizend) EUR en;
- Het spelen van een thuiswedstrijd van het eerste elftal van FC Den Bosch (indien mogelijk het verantwoordelijke deel van het publiek) in de competitie, bekercompetitie of play-offs van de KNVB, geheel voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar;
- Het opstellen van een plan van aanpak wanordelijkheden als bedoeld in de artikelen 21 lid 1 onder b jo. 25A RTBV.

Dit schikkingsvoorstel is door FC Den Bosch niet geaccepteerd. Vervolgens is de zaak aan de Tuchtcommissie Betaald Voetbal, hierna 'de tuchtcommissie', voorgelegd. De tuchtcommissie heeft in aanwezigheid van de aanklager de zaak mondeling behandeld op donderdag 13 april jl. Zij heeft bij die gelegenheid FC Den Bosch gehoord, vertegenwoordigd door de heer mr. R. Almering, algemeen directeur bij FC Den Bosch.

2. Vordering van de aanklager

De aanklager is van oordeel dat het ten laste gelegde bewezen dient te worden geacht. De aanklager geeft aan dat het tenlastegelegde wettig en overtuigend kan worden bewezen en verwijst hiertoe naar de stukken in het dossier.

In artikel 20 RTBV is bepaald dat een betaaldvoetbalorganisatie verantwoordelijk is voor wanordelijkheden veroorzaakt door de aanhang van de desbetreffende betaaldvoetbalorganisatie. Enkel, als de club aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanig verstrekkende en stringente aard dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is, kan zij zich disculperen.

Volgens de aanklager is het bovenstaande geen vorm van risicoaansprakelijkheid, maar schuurt het hier wel tegen aan. Het gaat volgens de aanklager om de kans op wanordelijkheden tot een verwaarloosbaar niveau wordt teruggebracht en volgens de aanklager is dat in deze tuchtzaak – wederom – niet het geval. Volgens de aanklager is voornoemde meerdere malen herhaald in uitspraken van de tuchtcommissie en de commissie van beroep.

Zo is volgens de aanklager eerder door de tuchtrechtelijke organen van de KNVB overwogen dat – als maatregelen die in het verleden zijn getroffen kennelijk geen doel treffen – dient te worden gezien of er andere stringenter maatregelen effectiever zijn. Volgens de aanklager is aangegeven dat dit ook maatregelen kunnen zijn die de club minder populair maken bij de supporters van de club, maar dat de te nemen maatregel een consequentie is van het handelen van de supporters van de club.

De aanklager erkent wel dat FC Den Bosch heeft aangegeven welke extra maatregelen zijn genomen in deze voor FC Den Bosch bijzondere wedstrijd, maar volgens de aanklager is gebleken dat deze maatregelen onvoldoende en ineffectief zijn geweest.

Vorst stelt de aanklager dat uit jurisprudentie ook gebleken is dat clubs die eerder te maken hebben gehad met wanordelijkheden bestaande uit vuurwerkincidenten extra waakzaam dienen te zijn. Uit de strafkaart van FC Den Bosch valt op te maken dat FC Den Bosch regelmatig met vuurwerkincidenten te maken heeft, zowel uit als thuis. Afgelopen seizoenen is door de aanklager in totaal tien keer een vooronderzoek opgestart. In de thuiswedstrijden van FC Den Bosch alleen al is door de aanklager binnen anderhalf jaar vijf keer een sanctie opgelegd. De aanklager geeft hierbij wel aan dat een aantal van deze zaken zijn geseponseerd.

De aanklager stelt ook dat door de tuchtrechtelijke organen van de KNVB is overwogen dat het toestaan van een sfeeractie met grote sfeerdoeken en vlaggen een risico met zich meebrengt met betrekking tot de identificatie van bepaalde personen die vuurwerk afsteken. De aanklager stelt dat FC Den Bosch bekend had moeten zijn met de diverse sfeeracties waarin spandoeken werden getoond. Volgens de aanklager is onder één van deze grote spandoeken vuurwerk afgestoken. Volgens de aanklager zijn er na de wedstrijd ook geen personen geïdentificeerd. Dit zou weliswaar het gevolg zijn van een storing in het camerasysteem, maar volgens de aanklager komt dit wel geheel voor rekening van FC Den Bosch. Met betrekking tot het gooien van vloeistoffen en bekertjes op het veld, stelt de aanklager dat FC Den Bosch had kunnen kiezen voor een geheel verbod op alcoholverkoop. Ook stelt de aanklager dat zelfs na het stilleggen van de wedstrijden door supporters voorwerpen op het veld zijn gegooid.

Als de aanklager het voornoemde toetst aan het disculpatie criterium, dan is de aanklager van mening dat FC Den Bosch in de gegeven omstandigheden voor, tijdens en na de wedstrijd onvoldoende maatregelen heeft genomen om wanordelijkheden te voorkomen c.q. te beëindigen en/of schuldigen op te sporen.

Strafmaat

De straf zoals opgenomen in het schikkingsvoorstel bestaat uit een geldboete, een thuiswedstrijd zonder publiek, voorwaardelijk, en het indienen van een plan van aanpak. Voor recentelijke wanordelijkheden heeft FC Den Bosch meermalen een geldboete opgelegd gekregen. Voor wat betreft uitwedstrijden is door de aanklager al tweemaal een straf opgelegd dat de supporters van FC Den Bosch niet welkom zijn. Het door de aanklager aangeboden schikkingsvoorstel is in overeenstemming met de straf die wordt opgelegd als sprake is van 'driemaal recidive'. Bij FC Den Bosch is het inmiddels de vierde keer dat sprake is van wanordelijkheden en stelt de aanklager daarom dat zij coulant is geweest met het aanbieden van voornoemd schikkingsvoorstel. De aanklager ziet echter geen reden om haar eis op zitting te verhogen.

3. Verweer van FC Den Bosch

FC Den Bosch stelt zich primair op het standpunt dat zij wel maatregelen heeft genomen om de kans op misdadingen van haar supporters te verwaarlozen. Zo is volgens FC Den Bosch voorafgaand aan de wedstrijd al een aantal maatregelen getroffen.

Voor deze bijzondere bekerwedstrijd heeft FC Den Bosch in eerste instantie een veiligheidscoördinator aangetrokken die veel ervaring heeft met dit soort wedstrijden. Samen met deze veiligheidscoördinator zijn er door FC Den Bosch voorafgaand aan de wedstrijd – ook met de KNVB – uitvoerig vooroverleggen gevoerd en zijn deze overleggen in een draaiboek vastgelegd. FC Den Bosch heeft de wedstrijd ingeschaald als een B-categorie. Daarbij is sprake geweest van een bus combi regeling met maximaal 600 kaarten voor de supporters van Ajax en een één op één verkoop voor het thuispubliek van FC Den Bosch. Voor de wedstrijd is door FC Den Bosch ook een individuele identiteitscontrole uitgevoerd. Door FC Den Bosch zijn de supporters extra gefouilleerd op het in bezit

hebben van vuurwerk. Daarnaast is er volgens FC Den Bosch bij de entree-controle aan de Oosttribune van het stadion een vuurwerkhond ingezet. Voor deze wedstrijd heeft FC Den Bosch extra beveiligers en stewards ingezet en werd de politie inzet opgeschaald naar ME niveau.

Tijdens de wedstrijd is door FC Den Bosch meerdere malen de stadionspeaker ingezet ten aanzien van de onderhavige incidenten. Volgens FC Den Bosch werd de opsporing van daders al zoveel als mogelijk tijdens de wedstrijd gestart, maar had dit niet het gewenste resultaat. Door FC Den Bosch is op zitting ook aangegeven dat – ter voorkoming van eventuele wanordelijkheden – voor deze wedstrijd een gedeeltelijk verbod op de verkoop van alcohol was ingesteld. Ten aanzien van de maatregelen na de wedstrijd, werd door FC Den Bosch na de wedstrijd geconstateerd dat een technische storing op de server van de beveiligingscamera's had plaatsgevonden en dat geen enkel beeld van de beveiligingscamera's was opgeslagen tijdens de wedstrijd. FC Den Bosch heeft aangegeven dit getracht te herstellen, maar is de club hier niet in geslaagd.

Op basis van het voorgaande is FC Den Bosch van mening dat zij voorafgaand, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft genomen als gevolg waarvan FC Den Bosch zich kan disculperen en dient te worden vrijgesproken.

Strafmaatverweer

FC Den Bosch stelt zich op het standpunt dat de door de aanklager verzochte maatregel niet passend is. In de strafmaat zou volgens FC Den Bosch meegewogen moeten worden dat FC Den Bosch allerlei maatregelen heeft getroffen om de wanordelijkheden te voorkomen. FC Den Bosch stelt ook dat het opleggen van een geldboete niet bijdraagt aan het oplossen van de problematiek ten aanzien van de wanordelijkheden.

4. Bewezenverklaring

De tuchtcommissie acht het ten laste gelegde bewezen, te weten dat FC Den Bosch zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het RTBV voor wanordelijkheden door de aanhang van FC Den Bosch tijdens de wedstrijd FC Den Bosch – Ajax d.d. 11 januari 2023. De bewezenverklaring steunt op de navolgende bewijsmiddelen:

- Het wedstrijdverslag, zakelijk weergegeven, luidende:

“(…) Bij aanvang wedstrijd, pyro actie in uitvak. Ongeveer 10 fakkels afgestoken door supporters met bivakmuts. (..) in totaal 2 stoelen in brand gevlogen die later zijn geblust (..). (..) Op meerdere momenten zijn er voorwerpen gegooid (voornamelijk vloeistoffen) richting Ajax-spelers om 20.35, 22.08, 22:15. De laatste keer is de wedstrijd kortstond stilgelegd wegens massaal bekogelen van Ajax speler(…)

- Het meldingsformulier wedstrijdorganisatie, zakelijk weergegeven, luidende:

“(…)Bij aanvang wedstrijd zijn er fakkels vanaf M-side (…)”
“(…) De wedstrijd is een paar minuten stilgelegd omdat er vanaf de M-Side bier op het veld werd gegooid (…)”

- De afbeelding op pagina 77 van het dossier.

5. Bespreking van het verweer en strafmaatmotivering

Zoals door de aanklager gesteld en zoals ook in de vorige tuchtzaken van FC Den Bosch is vastgesteld, kan de club zich slechts disculperen als zij aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanig verstrekkende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is.

Uit hetgeen FC Den Bosch heeft aangevoerd leidt de tuchtcommissie af dat FC Den Bosch wel verscheidene – en méér – maatregelen heeft genomen ter voorkoming of beperking van onregelmatigheden – waaronder het inzetten van vuurwerkhonden en een gedeeltelijk verbod op alcoholverkoop – maar dat deze maatregelen, gelet op het feit dat er toch in het stadion een aantal fakkels zijn afgestoken en voorwerpen op het veld zijn gegooid, niet voldoende zijn geweest en kennelijk geen doel hebben getroffen. De tuchtcommissie weegt daarbij mee dat FC Den Bosch bovendien niet voor het eerst wordt geconfronteerd met het afsteken van vuurwerk en het gooien van voorwerpen naar het veld.

Daarbij is onder meer relevant dat ter zitting is gebleken dat door FC Den Bosch géén of een onvoldoende uitgebreide risicoafweging is gemaakt met betrekking tot het toelaten van vlaggen en in het bijzonder het opgetrokken grote en brede sferendoek in de vakken waar het vuurwerk is afgestoken, zoals blijkt uit de afbeelding op pagina 77 van het dossier. FC Den Bosch was in dat kader zelfs een gewaarschuwd club nu in het verleden ook is gebleken dat bij het gebruik van sferendoeken vuurwerk werd afgestoken waardoor de supporters identificatie belemmerden door zich achter vlaggen te verschuilen. Het risico bestond dat ook het grote en brede sferendoek daarvoor zou worden misbruikt. Tijdens deze risicowedstrijd is ook daadwerkelijk gebruik gemaakt van een sferendoek om daarachter vuurwerk af te steken, waardoor het genoemde risico zich ook daadwerkelijk heeft geopenbaard. Naar het oordeel van de tuchtcommissie had FC Den Bosch op grond van een risicoafweging niet over moeten gaan tot goedkeuring van het sferendoek, omdat supporters zich daarachter makkelijk konden verschuilen bij het afsteken van vuurwerk.

Ten aanzien van het traject na afloop van de onderhavige wedstrijd, stelt de tuchtcommissie vast dat, ondanks een technische storing op de server van de beveiligingscamera's, FC Den Bosch er niet in is geslaagd om iemand te identificeren en te bestraffen. Hieruit blijkt nogmaals dat door FC Den Bosch kennelijk niet voldoende maatregelen zijn getroffen. Daarbij is de tuchtcommissie van mening dat – naast dat er een preventieve werking van uit had kunnen gaan als supporters zich niet achter het doek hadden kunnen verschuilen – het aantal identificaties hoger had kunnen zijn als FC Den Bosch de sfeeractie met het grote sferendoek had verboden. Indien FC Den Bosch tijdens deze wedstrijd de supporters in de betreffende vakken had verboden om gebruik te maken van het spandoek, dan had FC Den Bosch hiermee kunnen aantonen dat zij nadere maatregelen had getroffen die de club weliswaar minder populair maakt bij de supporters, maar die wel effectiever zouden zijn dan de maatregelen die in het verleden waren getroffen.

Zoals de tuchtcommissie vaker in soortgelijke zaken heeft geoordeeld, stelt de tuchtcommissie dat de meerwaarde van sferendoeken voor de sfeer niet opweegt tegen risico's van het afsteken van vuurwerk waarmee ook de veiligheid van de mensen in het stadion in gevaar kan komen. Het ongecontroleerd afsteken van vuurwerk leidt tot gevaarlijke situaties voor spelers en medesupporters. Hetzelfde geldt voor de aanzienlijke vuur- en rookontwikkeling als gevolg van het afsteken van onder meer fakkels en rookbommen in de supportersvakken. Dit kan tot brandgevaar, verwondingen, inademing van giftige stoffen en ademhalingsproblemen leiden, met zelfs mogelijke paniecreacties van het publiek tot gevolg, met alle vergaande consequenties van dien.

Op basis van het bovenstaande is de tuchtcommissie van mening dat FC Den Bosch in de gegeven omstandigheden voor, tijdens en na de wedstrijd onvoldoende maatregelen heeft genomen om de wanordelijkheden te voorkomen c.q. te beëindigen en/of schuldigen op te sporen.

Strafmaat

Bij de strafoplegging houdt de tuchtcommissie rekening met alle feiten en omstandigheden waaronder het ten laste gelegde is begaan en met hetgeen bij de behandeling ter zitting naar voren is gekomen. De tuchtcommissie ziet hierin aanleiding – mede gelet op de aantekeningen die voor het afsteken van vuurwerk op de strafkaart voorkomen – om af te wijken van de door de aanklager geëiste straf.

Dit ligt naar het oordeel van de tuchtcommissie onder andere gelegen in het feit dat nu sprake is van grote mate van recidive aan de kant van FC Den Bosch. Zoals door de aanklager al ter zitting is aangegeven, wordt FC Den Bosch regelmatig geconfronteerd met wanordelijkheden, zowel in uit als thuiswedstrijden. De tuchtcommissie juicht het toe dat FC Den Bosch ten aanzien van uitwedstrijden proactief heeft besloten om geen supporters mee te nemen. Echter, gaat het volgens de tuchtcommissie in de thuiswedstrijden nog wel mis. De tuchtcommissie stelt op basis van de strafkaart van FC Den Bosch vast dat FC Den Bosch met betrekking tot wanordelijkheden in de afgelopen anderhalf jaar alleen al bij thuiswedstrijden vijfmaal onherroepelijk tuchtrechtelijk is veroordeeld. Ook de tuchtcommissie stelt dat een aantal zaken hiervan zijn geseponeerd, echter geeft dit volgens de tuchtcommissie aan dat de club – met name in thuiswedstrijden – veel te kampen heeft met wanordelijkheden vanuit haar supporters en zijn extra inspanningen daarom noodzakelijk.

De tuchtcommissie meent daarom dat het stadium van voorwaardelijke straffen is gepasseerd. De tuchtcommissie volgt dan ook het door FC Bosch aangevoerde dat het opleggen van een geldboete in dit stadium niet het gewenste effect zal hebben. Volgens de tuchtcommissie is op basis van de omstandigheden, zoals beschreven, een hogere en zwaardere straf gerechtvaardigd. De tuchtcommissie stelt in het bijzonder vast dat in de vakken M 6 en M 7 de wanordelijkheden hebben plaatsgevonden. De tuchtcommissie realiseert zich dat de op te leggen straf ook supporters raakt die geen schuld hebben aan de wanordelijkheden. Bij gebreke van identificatie van de supporters is een passende straf die alleen die supporters raakt echter niet mogelijk. Bovendien oordeelt de tuchtcommissie dat de ernst van het aan het FC Den Bosch ten laste gelegde feit het rechtvaardigt dat in ieder geval een deel van de supporters geen thuiswedstrijd kan bezoeken.

De tuchtcommissie behoudt voor het FC Den Bosch de mogelijkheid om voor met name voornoemde vakken en nabijgelegen vakken een plan van aanpak c.q. beleid op te stellen. Deze mogelijkheid wordt op dit moment door de tuchtcommissie geboden, omdat de tuchtcommissie niet kan uitsluiten dat bij een toekomstige onherroepelijke tuchtrechtelijke veroordeling bij een soortgelijk feit FC Den Bosch de gehele M side van het stadion zal moeten sluiten bij een thuiswedstrijd.

De tuchtcommissie neemt ook mee dat er meermalen bekercups met vloeistoffen zijn gegooid en dat daarbij een speler van de tegenstander zelfs is geraakt. Dit is onacceptabel en had kunnen voorkomen door voor en tijdens de wedstrijd, dus ook in de rust, geen dranken te verkopen, maar daartoe slechts over te gaan na de wedstrijd. Door het wangedrag van (een) supporter(s) – namelijk het gooien van bekercups met vloeistoffen c.q. voorwerpen op het speelveld en naar de spelers van de tegenstander – heeft de scheidsrechter zelfs – en terecht – de wedstrijd even moeten staken.

De tuchtcommissie vindt dan ook op basis van het bovenstaande de navolgende straf passend.

6. De kwalificatie

Het bewezenverklarde levert op een overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a RTBV.

7. De beslissing

Bewezen wordt verklaard hetgeen onder 4. is vermeld. Het bewezenverklarde is strafbaar, zoals onder 6. omschreven. FC Den Bosch is ten aanzien van de overtreding ook strafbaar.

FC Den Bosch wordt veroordeeld tot:

- Het spelen van een thuiswedstrijd van het eerste elftal van FC Den Bosch in de competitie, bekercompetitie of play-offs van de KNVB waarbij de personen die een seizoenkaart hebben voor vak M6 en M7 geen toegang mogen hebben tot het stadion van FC Den Bosch en waarbij de deze vakken voor wat betreft personen dan wel eventuele spandoeken tijdens de wedstrijd leeg moeten blijven.

- Het opstellen van een plan van aanpak wanordelijkheden als bedoeld in de artikelen 21 lid 1 onder b jo. 25A RTBV.

FC Den Bosch wordt veroordeeld in de kosten van de mondelinge behandeling welke met FC Den Bosch in rekening-courant zullen worden verrekend.

Aldus beslist op 13 april 2023 door dhr. mr. D. A. van Steenbeek, voorzitter, dhr. R. J. G. Roelofs en dhr. R. Stolte, leden, bijgestaan door dhr. mr. M. Faouzi, secretaris.